

دولت مطلوب مردم

۱۰ دقیقه (زمان تخمینی مطالعه این متن)

کلیدواژه: دولت مطلوب مردم؛ دولت کارآمد؛ دولت پرکار؛ دولت مردمی؛ دولت شایسته سالار؛ دولت فسادستیز

▼ مردم چه دولتی می خواهند؟ در جواب این سؤال می توان چند مؤلفه اصلی را به عنوان شاخص های دولت مطلوب مردم برشمرد.

۱. دولت کارآمد

کارآمدی را می توان مهم ترین شاخص دولت مطلوب مردم دانست. «آنچه که برای مردم در این انتخابات و همه گزینه های ملی و انتخابات ها مهم است این است که سطح کارآمدی نظام روز به روز ارتقا پیدا کند، این اساس مسئله است. اگر مردم دنبال رئیس جمهور یا دنبال نماینده مجلس می گردند یا دنبال دیگر کسانی هستند که می خواهند آنها را با انتخاب تعیین کنند، در پی آن هستند که انسانهای کارآمدی را براریکه مسئولیت بنشانند تا آنها بتوانند سطح کارآمدی نظام را افزایش بدهند و مشکلات مادی و معنوی مردم را حل کنند؛ این خواست مردم است.» (۱۳۸۳/۰۸/۲۴)

کارآمدی به اندازه ای با اهمیت است که با مشروعیت نسبت مستقیم پیدا می کند. «مشروعیت همه ما بسته به انجام وظیفه و کارایی در انجام وظیفه است، هر جا کارآمدی نباشد مشروعیت از بین خواهد رفت.» (۱۳۸۳/۰۶/۳۱)

در دهه پنجم انقلاب، کارآمدی باید به روح حاکم بر تمامی ساختارها و نهادها مسئولیت ها و برنامه های نظام بدل گردد، چرا که همه تلاش ها و برنامه ریزی ها در زمانی معنا می یابد که معطوف به عمل بوده و به دست افرادی کاردان و توانا عینیت یابد.

۲. دولت پرکار و پرنشاط

رابطه مستقیمی بین کارآمدی و پرکاری وجود دارد. نتیجه پرکاری و تلاش مضاعف دولت و دولتمردان، رفع مشکلات کشور، حرکت در مسیر آبادانی و رضایت حداکثری مردم خواهد بود. اما نکته اساسی در این میان آن است که منشاء پرکاری را باید در وجود روحیه انقلابی و جهادی جستجو کرد. دولتی که در این روحیه ضعیف دارد و اعضای آن را افرادی تشکیل می دهند که از این روحیه فاصله دارند، نمی تواند دولتی پرکار و پرنشاط را رونمایی کند و محافظه کاری و کم کاری بر آن غلبه خواهد کرد و مسببات نارضایتی مردم را فراهم خواهد کرد.

۳. دولت مردمی و خدمت رسان

مردمی بودن دولت، از شاخصه های مهم مطلوبیت نظام های سیاسی است. مهم ترین شاخصه مردمی بودن یک دولت، در گام اول، به قدرت رسیدن از طریق انتخاباتی با مشارکت حداکثری است. گام دوم مردمی بودن دولت، نوع و چگونگی تعامل با مردم است. الگوی ارتباط دولت با مردم، اگر صادقانه، صریح، دوسویه و متعالی باشد زمینه مشارکت حداکثری برای رشد و آبادانی جامعه را در پی خواهد داشت. دولت مردم سالار با باور و رویکرد حقیقی به استقلال سیاسی اقتصادی و فرهنگی، برای حل معضلات و مشکلات به استعدادهای درونی مردم سرزمین خود اتکا می کند و مردم را در امور، محوریت می دهد و رکن جمهوریت نظام را بیش از پیش تقویت می نماید. اولویت دادن به مطالبات مردم و تلاش حداکثری برای رفع مشکلات توده های جامعه به ویژه طبقات محروم و مستضعف، جلوه مهم دولت مردمی است. دولتی که ارتباط تنگاتنگی با مردم ندارد، از شناخت نیازهای واقعی جامعه ناتوان است و در تشخیص اولویت ها دچار اشتباه محاسباتی خواهد شد و حاصل آن افزایش نارضایتی و واگرایی مردم و دولت و فاصله گرفتن از معیار مردمی بودن و در نهایت بحران ناکارآمدی است. در دولت مردمی، رویکرد تعامل با مردم، از خدمت گذاری به خدمت رسانی ارتقاء یافته است. تفاوت این دو رویکرد، در این است که در خدمت رسانی بجای اینکه مردم به سراغ دولتمردان بیایند و درخواست کنند، این دولت است که به سراغ مردم می آید و خدمات خود را به مردم تقدیم می کند.

۴. دولت شایسته سالار

شایسته سالاری، بهره‌گیری از انرژی خلاق افراد نخبه و برگزیده اجتماع است. دولت شایسته سالار، دولتی است که در آن بهترین افراد از لحاظ دانشی و مهارتی، در بهترین جایگاه با بالاترین بازده، خدمت می‌کنند. بدون شک دولتی موفق است که اداره امور خود را در اختیار شایستگانی گذاشته باشد که از تعهد و تخصص لازم برخوردار باشند. بده بستان‌های جناحی و گزینش مدیران و مسئولان دولتی مبتنی بر گرایش‌های حزبی، بزرگ‌ترین آفتی است که دولت را با بحران کارآمدی مواجه خواهد کرد. شایسته سالاری، تخصص‌گرایی را نیز به همراه دارد و حاصل آن ارتقای علمی و تضمین تصمیم‌ها و برنامه‌های دولت خواهد بود.

۵. دولت تولید

تولید، به معنی تهیه کالا و خدمات مورد نیاز با استفاده از منابع و امکانات موجود است. فعالیت تولیدی سلسله اقداماتی است که برای تبدیل منابع به کالاهای مورد نیاز صورت می‌گیرد. نیاز به تولید، منجر به پیشرفت تمام رشته‌های مهندسی شده است. میزان تولید و ارزش اقتصادی آن، یکی از مهم‌ترین ابزار اندازه‌گیری موفقیت‌های اقتصادی کشورهاست. تولید؛ کلید اصلی اشتغال، کاهش تورم و ایجاد ارزش پول ملی است.

واقعیت این است که در شرایط کنونی، اقتصاد برای ساخت ایران قوی، اولویت ویژه‌ای پیدا کرده است. لذا سال‌ها است که تقویت بنیه اقتصادی و اصلاح ساختارهای اقتصادی کشور در سرلوحه مأموریت‌های دولت به عنوان شعار سال قرار می‌گیرد. همچنین در حوزه اقتصاد، موضوعی که مورد تأکید ویژه قرار گرفته است، تولید ملی است.

تولید در بافت عمومی برنامه اقتصاد مقاومتی، نقش و جایگاهی خیلی جایگاه خاصی است. لذا هم سال «رونق تولید» داشتیم، هم سال «جهش تولید»، و امسال هم، شعار حول محور تولید و با عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» است. قبل از این هم شعار استفاده از کالاهای ایرانی، باز برای حمایت از تولید بود. مسأله

تولید واقعاً جایگاه ویژه‌ای دارد و با امنیت ملی، اقتدار ملی، استقلال و مسأله ایران قوی گره می‌خورد. با این توصیف، دولت مطلوب مردمی، دولتی است که مسئله رونق و جهش تولید را در اولویت اول برنامه‌های اقتصادی خود قرار دهد.

۵. دولت شجاع و عزتمند

دولت مطلوب مردم، دولتی عزتمند است که می‌تواند منافع ملت را در سطح نظام بین‌الملل حفظ کند و در برابر قدرت‌های زیاده‌خواه جهانی انفعال و وادادگی ندارد. دولت مطلوب مردم، چون مبتنی بر سه اصل عزت، حکمت و مصلحت تدبیر امور را در دست می‌گیرد، بالاترین سطح تعامل عزت‌مندانه را با کشورهای جهان با هدف استیفاء منافع و مصالح مردم برقرار می‌نماید. دولت مطلوب مردم، دولتی شجاع است که ترسی از تهدیدهای دشمن نداشته و در برابر گزافه‌گویی‌های دشمن منفعل نمی‌شود.

۶. دولت فسادستیز

فساد مهم‌ترین مانع موفقیت یک سیستم است و بدون رفع و مهار آن، سخن گفتن از کارآمدی بی‌معناست. علیرغم آنکه در اذهان اینگونه شکل گرفته که دستگاه قضا در صف اول مبارزه با فساد باید قرار داشته باشد، باید گفت این دولت است که باید پیشگام مبارزه با فساد باشد. مهم‌ترین بستر برای ایجاد و رشد فساد محیط‌هایی است که متولی آن دولت است، بیشترین گردش مالی کشور در دستگاه‌های دولتی صورت می‌گیرد و همین امر چشم طمع مفسدین را به خود جلب می‌کند. در کنار فرصت‌های مالی، فرصت‌های موقعیتی و اطلاعاتی هم هست که رانت‌خواران و مفسدان به شدت در فکر به دست آوردن آن هستند. بخش عمده‌ای از فسادهای اقتصادی و اجتماعی حاصل از سوء استفاده از همین فضای رانتی است. دولت مطلوب مردم، دولتی است که بتواند در اولین گام، فساد را از وجود و بدنه خود ریشه‌کن کند. این امر خطیر با تقویت قانون‌گرایی، شایسته‌سالاری و تقویت بازرسی و نظارت بر عملکردها ممکن خواهد شد. در گام بعدی دولت باید تلاش کند تا از رشد فساد در سطح جامعه جلوگیری کند و با غلبه بر فساد، بسترهای سلامت خود را فراهم آورد. #